

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ
ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

«ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» առարկայի
ասպիրանտական ընդունելության քննության հարցաշար

/75 ՀԱՐՑ ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱՇԱՐԻՑ/

1. Հայկական լեռնաշխարհը
2. Հայ ժողովրդի կազմավորումը
3. Հայաստանը Ք.ա. 3-2-րդ հազարամյակներում
4. Վանի թագավորությունը (Բիայնիլի, Ուրարտու, Արարատ)
5. Երվանդունիների թագավորությունը Ք.ա.6-3-րդ դարերում
6. Մեծ Հայքի Արտաշեսյան թագավորության ստեղծումը. Արտաշես Ա
7. Հայաստանն Առաջավոր Ասիայի հզոր տերություն. Տիգրան 2-րդ Մեծ
8. Հայ-հռոմեական պատերազմները (Ք.ա. 69-66թթ.)
9. Արտավազդ 2-րդի ներքին և արտաքին քաղաքականությունը
10. Մեծ Հայքի թագավորությունը վերջին Արտաշեսյանների օրոք
11. Արշակունիների թագավորության հաստատումը Հայաստանում: Տրդատ 1-ին
12. Հին հայկական մշակույթը (հնագույն ժամանակներից մինչև մ. թ. 3-րդ դար)
13. Քրիստոնեության հռչակումը պետական կրոն: Տրդատ 3-րդ
14. Արշակ 2-րդի ներքին ու արտաքին քաղաքականությունը
15. Պապ Արշակունու ներքին և արտաքին քաղաքականությունը
16. Մեծ Հայքի թագավորության 387 թ. բաժանումը. Արշակունիների թագավորության անկումը
17. Մեսրոպ Մաշտոցը և հայոց գրերի գյուտը
18. Մովսես Խորենացին և նրա «Հայոց Պատմութիւն»-ը
19. Հայկական մշակույթը 5- 8-րդ դարերում
20. 450-451 թթ. Վարդանանց պատերազմը: Ավարայրի ճակատամարտը
21. 481-484 թթ. Վահանանց պատերազմը: Նվարսակի հաշտությունը
22. Հայաստանը 6-րդ դարում
23. Արաբական արշավանքները Հայաստան: 652թ. հայ-արաբական պայմանագիրը
24. Ազատագրական պայքարը արաբական տիրապետության դեմ 8-9-րդ դարերում
25. Հայաստանի անկախության վերականգնումը 9-րդ դարի 2-րդ կեսին: Աշոտ Ա
26. Բագրատունիների թագավորությունը 9-11-րդ դարերում
27. Աղանդավորական շարժումները Հայաստանում 4-11-րդ դարերում
28. Զաքարյանների իշխանությունը
29. Կիլիկիայի հայկական իշխանությունը
30. Հայկական թագավորության հռչակումը Կիլիկիայում. Լևոն Մեծագործ
31. Կիլիկիայի թագավորությունը 1219-1375 թթ.
32. Հայկական մշակույթը 9-14-րդ դարերում
33. Հայ ազատագրական շարժումները 15-17-րդ դարերում
34. Իսրայել Օրին և հայ ազատագրական շարժումը
35. Ազատագրական պայքարը Արցախում 1722-1730 թթ.
36. Ազատագրական պայքարը Սյունիքում 1722-1730 թթ.
37. Հովսեփ Էմինը և հայ ազատագրական շարժումը
38. Մադրասի ազատագրական խմբակը

39. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը 18-րդ դարի վերջին
40. Հայկական մշակույթը XV-XVIII դարերում
41. Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին (1801-1829թթ.)
42. 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրությունը
43. Արևմտահայերի Ազգային Սահմանադրությունը
44. Ձեյթունի 1862 թ. ապստամբությունը
45. 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմը: Հայկական հարցի միջազգայնացումը
46. Հայ ազատագրական խմբակները (1869-1885թթ.)
47. Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը. Ծրագրերը
48. Հայդուկային շարժումը
49. Արևմտահայերի ցեղասպանության թուրքական ծրագրի կենսագործման սկիզբը. հայկական կոտորածները 1894-1896 թթ.
50. Հայ ազգային-ազատագրական պայքարը 1894-1896 թթ.
51. Արևելյան Հայաստանը XX դարի սկզբին: 1903թ. հունիսի 12-ի օրենքը
52. Ազգային-ազատագրական պայքարը Արևմտյան Հայաստանում 20-րդ դարի սկզբին: Սասունի 1904 թ. ապստամբությունը
53. Հայկական հարցը 1912-1914 թթ.
54. Առաջին Համաշխարհային պատերազմի կովկասյան ճակատը: Կամավորական շարժումը
55. Հայոց Մեծ եղեռնը:
56. Ինքնապաշտպանական կռիվները 1915 թ.
57. 1917թ. Փետրվարյան և Յուլյան հեղափոխությունները և Հայաստանը
58. 1918թ. թուրքական արշավանքը Հայաստան: Մայիսյան հերոսամարտերը
59. Հայաստանի Հանրապետության հռչակումը: Բաթումի պայմանագիրը
60. Հայկական հարցը Փարիզի կոնֆերանսում: Սևրի պայմանագիրը
61. 1920 թ. թուրք-հայկական պատերազմը: Ալեքսանդրապոլի պայմանագիրը
62. Խորհրդային իշխանության հաստատումը Հայաստանում
63. Արցախի հիմնահարցը 1918-1921 թվականներին
64. Ձանգեզուրի գոյամարտը 1918-1921 թթ.: Գարեգին Նժդեհ
65. Մոսկվայի 1921 թ. մարտի 16-ի պայմանագիրը և Կարսի 1921 թ. հոկտեմբերի 13-ի պայմանագիրը
66. Խորհրդային Հայաստանի հասարակական-քաղաքական կյանքը 1920-1930-ական թվականներին
67. Հայ ժողովրդի մասնակցությունը Երկրորդ Աշխարհամարտին
68. Սփյուռքահայերի Մեծ հայրենադարձությունը
69. Խորհրդային Հայաստանի հասարակական-քաղաքական կյանքը 1945-1991 թվականներին
70. Արցախյան շարժման նոր փուլը (1988-1994 թթ.)
71. Հայաստանի անկախության հռչակումը
72. ՀՀ ներքին քաղաքականությունը 1991-2010 թթ.
73. ՀՀ արտաքին քաղաքականությունը 1991-2010 թթ.
74. Հայկական մշակույթը 1945-2010 թթ
75. Հայրենիք-Սփյուռք առնչությունները 1991-2010 թթ.

1. Վանի թագավորության էթնիկ բնութագրի հարցը
2. Հայաստանում քրիստոնեության մուտքի և Հայոց եկեղեցու ինքնության կայացման հիմնահարցերը
3. Հայոց ինքնության դրսևորումները: Ինքնությունը առասպելներում և էպոսում
4. Ինքնության հարցերը Խորենացու «Հայոց պատմության» մեջ
5. Խաչակրաց առաջին արշավանքները և Կիլիկյան Հայաստանը
6. Կիլիկյան Հայաստանի պետական կարգը
7. Հայ-թուրքական հարաբերությունների ընդհանուր բովանդակությունը և գնահատման այժմեականությունը
8. Արևմտյան Հայաստանի քրդացման Օսմանյան քաղաքականությունը
9. Նոր Նախիջևանի հայկական համայնքի ազգային կազմակերպությունները
10. Լազարյան ճեմարանը Մոսկվայում
11. Ցեղասպանության հիմնահարցերը և ազդեցությունը հայ-թուրքական հարաբերությունների վրա
12. Հայդուկային կռվի տեղն ու դերը հայոց ազատամարտում
13. Ահաբեկչությունը որպես ազգային ազատագրական պայքարի ձև
14. 1908թ. երիտթուրքական հեղաշրջումը և հայ ազգային կուսակցությունների նոր մարտավարությունը
15. Հայաստանի առաջին հանրապետության արտաքին քաղաքականության հիմնական փուլերը և դրանց բնութագրիչ գծերը
16. 1920 թ. թուրք-հայկական պատերազմում հայկական բանակի պարտության պատճառները. քննական վերլուծություն
17. Ժողովրդագրական փոփոխությունները Արցախում խորհրդային տարիներին
18. Էթնոժողովրդագրական շարժերը Արևմտյան Հայաստանում Քեմալական շրջանում 1923-2000 թթ.
19. Ժողովրդագրական տեղաշարժերը Խորհրդային Հայաստանում 1920-1991 թթ.
20. Գորբաչովյան Վերակառուցումը և Հայաստանը. Արցախի հարցի վերաբացումը
21. Ռազմական գործողությունները Արցախում 1994 թ.: Մայիսյան զինադադարը
22. Արցախյան հիմնախնդիրը միջազգային աստիճաններում (1998 թ. մինչև մեր օրերը)
23. Հայ առաքելական եկեղեցին Հայաստանի անկախության վերականգնման և հանրապետության կայացման ժամանակաշրջանում
24. Ազգային գաղափարախոսության ակունքներն ու էությունը
25. Ցեղակրոն և Տարոնական շարժումները. Նժդեհի փիլիսոփայական հայացքները

Գրականության ցանկ

1. Հայ ժողովրդի պատմություն, խմբագրությամբ Ստ. Մելիք-Բախշյանի, հ. Ա, Երևան, 1975:
2. Հայ ժողովրդի պատմություն, խմբագրությամբ Վ. Պարսամյանի, հ. Բ, Երևան, 1978:
3. Հայոց պատմություն. Հիմնահարցեր, խմբագրությամբ Հր. Սիմոնյանի, Երևան, 2012:

(Վերջին 25 հարցերի համար որպես աղբյուր օգտագործել մագիստրոսական համապատասխան դասընթացների դասախոսություններն ու գրականության ցանկերը):

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՐ՝ պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր Է. Գ. Մինասյան